

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง ศึกษาการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่มีผลต่อการรักษาเบญจศีลของ พุทธศาสนิกชนในชุมชนวัดนารายณ์ประดิษฐ์ กรุงเทพมหานคร ครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิง ปริมาณ (Quantitative Research) มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพฤติกรรมการรักษาเบญจศีลของ พุทธศาสนิกชนในชุมชนวัดนารายณ์ประดิษฐ์ กรุงเทพมหานคร เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ข้อมูล ข่าวสารที่มีผลต่อการรักษาเบญจศีลของพุทธศาสนิกชนในชุมชนวัดนารายณ์ประดิษฐ์ และ เพื่อ ศึกษาการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่มีผลต่อการรักษาเบญจศีลของพุทธศาสนิกชนในชุมชนวัดนารายณ์ ประดิษฐ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ พุทธศาสนิกชนที่อยู่ในบริเวณชุมชนวัดนารายณ์ ประดิษฐ์ เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร จำนวน ๑๕๐ คน ในชุมชนของวัด ซึ่งทำการสุ่มจาก ประชากร โดยวิธีแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การหา ค่าความถี่และค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สถิติทดสอบค่าที (t-test) สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance: F-test) และสถิติทดสอบไค – สแควร์ (Chi – square test) โดยใช้โปรแกรม คอมพิวเตอร์วิเคราะห์สถิติสำเร็จรูป ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๑.๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น ๑๕๐ คน ส่วนใหญ่เป็นหญิง จำนวน ๘๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๓๓ เป็นชาย จำนวน ๖๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๖๗

อายุ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ ๓๑ - ๔๐ ปี จำนวน ๔๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๓๓ รองลงมาได้แก่ มีอายุ ๔๑ - ๕๐ ปี จำนวน ๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๔ .๐๐ อายุ ๒๑ - ๓๐ ปี และ อายุ ๕๑ - ๖๐ ปี จำนวน ๒๐ คนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ ๑๓ .๓๓ อายุ ๒๐ ปี และ ต่ำกว่า ๒๐ ปี จำนวน ๑๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒ .๐๐ และ ๖๐ ปีขึ้นไป จำนวน ๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๘ .๐๐ ตามลำดับ

อาชีพ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอาชีพพนักงานเอกชน จำนวน ๓๕ คน คิดเป็น ร้อยละ ๒๓ .๓๓ รองลงมาได้แก่อาชีพรับราชการ จำนวน ๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐ .๐๐ รัฐวิสาหกิจ จำนวน ๒๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๕ .๓๓ อาชีพค้าขาย จำนวน ๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ

๑๒.๖๗ อาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน ๑๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๐๐ อาชีพเจ้าของกิจการ จำนวน ๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๐๐ และอาชีพอื่น ๆ ๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๓๓ ตามลำดับ

ระดับการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีระดับการศึกษา อนุปริญญา/ปวส. จำนวน ๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๐๐ รองลงมาได้แก่ มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน ๔๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๖๗ มัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน ๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๖๗ มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. จำนวน ๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๓๓ ประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๐๐ และสูงกว่าปริญญาโท จำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๓๓ ตามลำดับ

รายได้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีรายได้ ๕,๐๐๑ - ๗,๕๐๐ บาท/เดือน จำนวน ๔๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๖๗ รองลงมาได้แก่ มีรายได้ ๗,๕๐๑ - ๑๐,๐๐๐ บาท/เดือน จำนวน ๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๐๐ รายได้ ๑๐,๐๐๑ - ๑๒,๕๐๐ บาท/เดือน จำนวน ๒๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๖๗ รายได้ มากกว่า ๑๒,๕๐๑ บาท/เดือน ขึ้นไป จำนวน ๒๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๐๐ และ รายได้ ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท/เดือน จำนวน ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๖๗ ตามลำดับ

ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในชุมชนมาแล้ว ๖ ปีขึ้นไป จำนวน ๗๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๖๗ รองลงมาได้แก่ ๔ - ๖ ปี จำนวน ๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๖๗ ๒ - ๔ ปี จำนวน ๑๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๖๗ และ ๑ - ๒ ปี จำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๐๕ ตามลำดับ

การรับรู้ข่าวสารการรักษาสุขภาพจากสื่อบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ๑๕๐ คน ซึ่งเลือกตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้รับรู้ข่าวสารการรักษาสุขภาพจาก พระภิกษุ/สามเณร จำนวน ๕๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๐ จากเพื่อน จำนวน ๖๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๗๐ จากผู้ทรงคุณในชุมชน/ผู้สูงอายุ จำนวน ๖๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๐๐ จากสื่ออื่น ๆ จำนวน ๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๓๐ จากเพื่อนบ้าน จำนวน ๔๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๗๐ จาก ครู/อาจารย์ จำนวน ๓๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๓๐ และจากพ่อแม่/ ผู้ปกครอง จำนวน ๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๐๐ ตามลำดับ

คำแนะนำให้รักษาสุขภาพของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ๑๕๐ คน ซึ่งเลือกตอบได้ มากกว่า ๑ ข้อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้รับคำแนะนำให้รักษาสีฟันทุกวัน ๆ ครั้ง จำนวน ๑๐๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๙.๓๐ รองลงมาได้แก่ ได้รับคำแนะนำให้รักษาสุขภาพทุกวัน จำนวน ๖๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๐๐ ได้รับคำแนะนำให้รักษาสุขภาพทุก ๒-๓ วัน จำนวน ๔๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๓๐ และได้รับคำแนะนำให้รักษาสุขภาพทุกสัปดาห์ จำนวน ๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๐๐ ตามลำดับ

การรับรู้หรือพบเห็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับศีล ๕ จากสื่อ/ป้าย ในชุมชนของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ๑๕๐ คน ซึ่งเลือกตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่ได้รับรู้ จำนวน ๗๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๖๖ ไม่สนใจ จำนวน ๖๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๓๐ และได้รับรู้ ๔๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๖๖ ตามลำดับ

ชนิดของสื่อที่รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับศีล ๕ ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ๑๕๐ คน ซึ่งเลือกตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับศีล ๕ จากการอ่านหนังสือพิมพ์ จำนวน ๘๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๖๖ รองลงมาได้แก่ จากหนังสือวารสาร/นิตยสาร จำนวน ๖๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๖๖ จากสื่ออื่น ๆ จำนวน ๖๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๐๐ จากการประกาศข่าวทางโทรทัศน์ จำนวน ๔๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๖๖ จากสถานีวิทยุ จำนวน ๔๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๓๐ จากอินเทอร์เน็ต จำนวน ๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๐๐ และจากการส่งข้อมูลผ่าน SMS จำนวน ๓๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๓๓ ตามลำดับ

๕.๑.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการรักษาเบญจศีลของพุทธศาสนิกชนในชุมชนวัดนาริราษฎร์ประดิษฐ์ กรุงเทพมหานคร โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ๔ ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง ๑ ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ศีลข้อที่ ๓ เว้นจากการประพฤติดนิกาม ศีลข้อที่ ๒ เว้นจากการลักทรัพย์ ศีลข้อที่ ๑ เว้นจากการฆ่าสัตว์ และศีลข้อที่ ๕ เว้นจากการดื่มสุราเมรัย ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ศีลข้อที่ ๔ เว้นจากการพูดเท็จ

๕.๑.๓ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่มีผลต่อการรักษาเบญจศีลของพุทธศาสนิกชนในชุมชนวัดนาริราษฎร์ประดิษฐ์ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ โดยการทดสอบค่าที (t-test) โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็พบว่า การรักษา ศีลข้อที่ ๓ เว้นจากการประพฤติดนิกามระหว่างชายและหญิงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๕.๑.๔ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่มีผลต่อการรักษาเบญจศีลของพุทธศาสนิกชนในชุมชนวัดนาริราษฎร์ประดิษฐ์ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance: ANOVA) สรุปได้ดังนี้

๑. จำแนกตามอายุ โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๒. จำแนกตามอาชีพ โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๓. จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่าพฤติกรรมการรักษาстилข้อที่ ๔ เว้นจากการปวดเท้าแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๔. จำแนกตามรายได้ โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่าพฤติกรรมการรักษาстилข้อที่ ๔ เว้นจากการปวดเท้า แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๕. จำแนกตาม ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่าพฤติกรรมการรักษาстилข้อที่ ๔ เว้นจากการปวดเท้า แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๕.๑.๕ ผลการวิเคราะห์การรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่มีผลต่อการรักษาเบญจศีลของพุทธศาสนิกชนในชุมชนวัดนาริราษฎร์ประดิษฐ์ กรุงเทพมหานคร โดยการทดสอบไค – สแควร์ (Chi – square test) สรุปได้ดังนี้

๑. ด้านการรับรู้จากสื่อบุคคล ที่มีผลต่อการรักษาเบญจศีลของพุทธศาสนิกชนในชุมชนวัดนาริราษฎร์ประดิษฐ์ กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม พบว่า ไม่มีผลต่อการรักษาเบญจศีลของพุทธศาสนิกชนในชุมชนวัดนาริราษฎร์ประดิษฐ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ แล้วพบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการรับรู้จากสื่อบุคคล มีผลต่อการรักษาเบญจศีลข้อที่ ๔ เว้นจากการปวดเท้า ของพุทธศาสนิกชนในชุมชนวัดนาริราษฎร์ประดิษฐ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๒. ด้านการรับรู้จากสื่อชุมชน ที่มีผลต่อการรักษาเบญจศีลของพุทธศาสนิกชนในชุมชนวัดนาริราษฎร์ประดิษฐ์ กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม พบว่า มีผลต่อการรักษาเบญจศีลของพุทธศาสนิกชนในชุมชนวัดนาริราษฎร์ประดิษฐ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ แล้วพบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการรับรู้จากสื่อบุคคล มีผลต่อการรักษาเบญจศีลข้อที่ ๓ เว้นจากการประพฤติดิในกาของพุทธศาสนิกชนในชุมชนวัดนาริราษฎร์ประดิษฐ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๓. ด้านการรับรู้จากสื่อมวลชน ที่มีผลต่อการรักษาเบญจศีลของพุทธศาสนิกชนในชุมชนวัดนาริราษฎร์ประดิษฐ์ กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม พบว่า ไม่มีผลต่อการรักษาเบญจ

ศีลของพุทธศาสนิกชนในชุมชนวัดนารายณ์ประดิษฐ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ แล้วพบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการรับรู้จากสื่อบุคคล มีผลต่อการรักษาเบญจศีลข้อที่ ๔ เว้นจากการพูดเท็จ ของพุทธศาสนิกชนในชุมชนวัดนารายณ์ประดิษฐ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๕.๒ อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง ศึกษาการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่มีผลต่อการรักษาเบญจศีลของพุทธศาสนิกชนในชุมชนวัดนารายณ์ประดิษฐ์ กรุงเทพมหานคร ได้ข้อสรุปที่มีประเด็นที่สำคัญและน่าสนใจสมควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

๕.๒.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการรักษาเบญจศีลของพุทธศาสนิกชนในชุมชนวัดนารายณ์ประดิษฐ์ กรุงเทพมหานคร โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ๔ ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง ๑ ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ศีลข้อที่ ๓ เว้นจากการประพฤตินอกใจในกาม รองลงมาได้แก่ ศีลข้อที่ ๒ เว้นจากการลักทรัพย์ ศีลข้อที่ ๑ เว้นจากการฆ่าสัตว์ และศีลข้อที่ ๕ เว้นจากการดื่มสุราเมรัย ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ศีลข้อที่ ๔ เว้นจากการพูดเท็จ ผลการวิจัยดังกล่าวโดยภาพรวมสอดคล้องกับงานวิจัยของ อธิษฐาน พูลศิลป์ศักดิ์กุล ซึ่งได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การรักษาศีลห้าของพุทธศาสนิกชนวัยแรงงาน : กรณีศึกษาเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีการรักษาศีลข้อ ๑ เว้นจากการฆ่าสัตว์ ศีลข้อ ๒ เว้นจากการลักทรัพย์ ศีลข้อ ๓ เว้นจากการประพฤตินอกใจในกาม และศีลข้อ ๕ เว้นจากการดื่มสุราเมรัยในระดับมากที่สุด ส่วนการรักษาศีลข้อ ๔ เว้นจากการพูดปดอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาปัญญา ขยบุญโญ (ดาบพลหาร) ซึ่งศึกษาวิจัยเรื่อง “กามสุมิฉนากับ ปัญหาริยธรรมในสังคมไทยปัจจุบัน” เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๖ จากศึกษาวิจัยพบว่า ปัญหาริยธรรมในสังคมไทยปัจจุบันนี้ ส่วนหนึ่งมาจากเรื่องของกามและพฤติกรรมในการเสพกามของปัจเจกบุคคลที่ดำเนินชีวิตตกอยู่ในอำนาจวัตถุนิยม (Materialism) เชิงบริโภคนิยม โดยเห็นว่าความสุขทางกายเป็นเรื่องสำคัญและมีค่าสูงสุดในชีวิต และปัจเจกบุคคลประเภทนี้นับวันแต่จะเพิ่มปริมาณมากขึ้นโดยลำดับ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาอิสระ สิงห์เปีย ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์ปัญหาอาชญากรรมตามพุทธจริยศาสตร์เถรวาทในบริบทสังคมไทย” เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๕ จากการศึกษาวิจัยพบว่า การปฏิบัติเคร่งครัดต่อหลักศีลธรรมหรือพุทธจริยศาสตร์ขึ้นพื้นฐานตลอดชีวิตนั้น เป็นสิ่งยากลำบากมาก เพราะทุกคนมักเผชิญกับสถานการณ์บางอย่าง ที่เป็นเหตุจูงใจให้กระทำความผิดในบางครั้ง บางคนแม้จะรู้ว่าการ

กระทำหินนาทานเป็นสิ่งผิดศีลธรรมและผิดกฎหมาย แต่ก็ตัดสินใจเลิกกระทำเพราะไม่สามารถเอาชนะใจตนเองได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาพิชิตชัย ยมพาลไพ์ ซึ่งได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาทัศนะเรื่องศีล ๕ ของชาวพุทธไทยปัจจุบัน ศึกษาเฉพาะกรณีการฆ่าสัตว์” เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๒ จากการศึกษาพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่า ประชาชนทั่วไปในปัจจุบันจะดำเนินชีวิต โดยไม่ต้องฆ่าสัตว์ชนิดใดเลยนั้นเป็นไปได้ มีเพียงพนักงานรัฐวิสาหกิจส่วนใหญ่เชื่อว่า จะดำเนินชีวิตได้โดยไม่ต้อง ฆ่าสัตว์ ทั้งนี้ เพราะประชาชนส่วนใหญ่จากทุกกลุ่มสาขาอาชีพมีความเห็นว่า การฆ่าสัตว์ไม่ใช่สิ่งผิดธรรมชาติ จากการสัมภาษณ์ประชาชนทั่วไปพบว่า ชายและหญิงเห็นต่างกันเป็น ๒ กลุ่ม คือกลุ่มที่เห็นว่าการไม่ฆ่าสัตว์มีประโยชน์ และกลุ่มที่เห็นว่าไม่มีประโยชน์ โดยแบ่งประโยชน์เป็น ๒ อย่างคือ ประโยชน์ด้านจิตใจและประโยชน์ตนกับประโยชน์ผู้อื่น ส่วนนักวิชาการเห็นว่า การงดเว้นจากการฆ่าสัตว์มีประโยชน์ทำให้ไม่มีการเบียดเบียนระหว่างมนุษย์ด้วยกัน และระหว่างมนุษย์กับสัตว์อื่นจะช่วยให้เกิดความเมตตาคุณต่อกันมากขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาสำราญ ญาณสวโร (พินดอน) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาเรื่องผลกระทบจากการล่วงละเมิดศีลข้อที่ ๕ ที่มีต่อสังคมไทย” เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๒ จากการศึกษาวิจัยจึง พบว่า มีผลกระทบแก่สังคมโดยรวม สรุปได้ ๒ ประเด็นคือ ด้านสังคมเป็นโทษทางสังคมคือเป็นสิ่งที่ชาวโลกติเตียน (โลกวัชระ) นำความอับอายเสื่อมเสียมาสู่วงศ์สกุล เพราะคนที่เสพสุราเมรัยและของเมา จะกระทำการทุกอย่างได้โดยไม่รู้ตัว เช่น เสพสุราเมรัยและของเมาแล้วฆ่าสัตว์เบียดเบียนผู้อื่นให้ได้รับความเดือดร้อน เสพสุราแล้วลักทรัพย์ น้อ โกง ทูจริตต่อหน้าที่ เป็นต้น เสพสุราเมรัยและของเมาแล้วประพฤติดิโนสตรียหรือบุรุษที่ต้องห้าม เสพสุราเมรัยและของเมาแล้วพูดปด พูดหลอกลวง และเสพสุราเมรัยและของเมาแล้วกระทำให้หมดความละเอียด หมดความเกรงกลัวการทำชั่วทั้งปวง และด้านตนเองเป็นโทษทางธรรมที่ให้ผลในชาตินี้ ทำให้สติปัญญาเสื่อมถอย ทำให้ความเคารพยำเกรงไม่มีใครเชื่อถือ และสุดท้ายจะมีปัญญาเสื่อมถอยกลายเป็นคนบ้า และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นนทนา อังสุวรังสี ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่านิยม และการปฏิบัติเกี่ยวกับเบญจศีลของชาวพุทธในสังคมเมืองและชนบท ที่มีอยู่ในและนอกโครงการแผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง โดยศึกษาเฉพาะกรณีหมู่บ้านในอำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ จากการวิจัยภาคสนาม พบว่า ประชากรส่วนใหญ่ใน ๑ พื้นที่ ยังคงมีค่านิยมและปฏิบัติต่อบุญศีลสอดคล้องตามหลักทฤษฎี คือ มีความเห็นว่าเบญจศีลมีความสำคัญมาก และบัญญัติไว้ให้ทุกคนปฏิบัติเพื่อความสงบสุขของสังคม และเห็นว่าการถือศีลนำไปสู่สุคติ พรุ่งพร้อมด้วยทรัพย์ และถึงความดับทุกข์ได้ ประชากรทั้งหมดยังเห็นว่า เบญจศีลข้อที่ปฏิบัติยากที่สุด และมีความเชื่อในผลกรรมน้อยที่สุดคือ ศีลข้อปาณาติบาต หรือศีลข้อที่ ๑

๕.๒.๒ จำแนกตามอายุ โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จำแนกตามอาชีพ โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่าพฤติกรรมกรรรักษาศิลข้อที่ ๔ เว้นจากการพูดเท็จแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จำแนกตามรายได้ โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่าพฤติกรรมกรรรักษาศิลข้อที่ ๔ เว้นจากการพูดเท็จ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จำแนกตาม ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่าพฤติกรรมกรรรักษาศิลข้อที่ ๔ เว้นจากการพูดเท็จ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากผลการวิจัยดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจนา จิตต์สุพรได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ศึกษาความรู้ความเข้าใจและทัศนคติในการปฏิบัติศีลห้าของนักเรียน ในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดกรุงเทพมหานคร จากการศึกษาพบว่า ระดับความรู้ความเข้าใจศีลห้าของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง โดยนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ มีความรู้ความเข้าใจที่ดีกว่านักเรียนในระดับอื่น ๆ สำหรับในด้านทัศนคติของนักเรียนทั้ง ๓ ระดับ ที่มีต่อศีลห้าอยู่ในระดับปานกลาง ในด้านของปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติศีลห้าของนักเรียนทั้ง ๓ ระดับ นักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ มีความเห็นว่าศีลข้อที่ ๑ เว้นการฆ่าสัตว์เป็นข้อที่ปฏิบัติได้ยากกว่าศีลข้ออื่น ๆ ในทางตรงกันข้ามกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ และ ๓ ให้ความเห็นว่าศีลข้อที่ ๔ เว้นจากการกล่าวเท็จเป็นข้อที่ปฏิบัติยากที่สุด และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวรีย์ ตะโพนทอง พฤติกรรมกรรรักษาศิล ๕ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ของนิสิตนักศึกษา สถาบันอุดมศึกษารัฐบาล ใน กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่านิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องความหมายของศีล และรู้ว่าการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เป็นการละเมิดศีล ๕ โดยจะรับรู้เรื่องศีล ๕ จากสื่อโทรทัศน์ มากกว่าสื่ออื่น ๆ ส่วนพฤติกรรมกรรรักษาศิล ๕ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน นิสิตนักศึกษาจะละเมิดศีลข้อ ๑ เพราะต้องดื่มน้ำหรือแมลงที่มารบกวน ละเมิดศีลข้อ ๒ โดยทุจริตในการสอบ ลอกการบ้าน

หรือรายงานของเพื่อน ละเมิดศีลข้อ ๔ โดยเล่าเรื่องไม่ตรงกับความจริงต่อพ่อแม่และละเมิด ศีลข้อ ๕ โดยดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ สำหรับศีลข้อ ๓ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ค่อยละเมิดหรือนาน ๆ ครั้งจึงจะทำผิดศีลข้อนี้ เพราะนักศึกษาส่วนใหญ่จะรักและซื่อสัตย์ต่อแฟน สำหรับความแตกต่างทางพฤติกรรมการนำศีล ๕ ไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันพบว่า เพศชายจะละเมิดศีลข้อ ๓ มากกว่าเพศหญิง และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างศีลทั้ง ๕ ข้อมีความสัมพันธ์กันทางบวกทุกข้อ

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งมีข้อเสนอแนะที่ควรปรับปรุงจากผลการวิจัยและจากข้อคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งสรุปเป็นประเด็นได้ดังนี้

๕.๓.๑ ข้อเสนอเชิงนโยบาย

วัด หรือ องค์กรทางศาสนาควรจัดรูปแบบกิจกรรมส่งเสริมศีลธรรมหรือศีลธรรมรงค์เกี่ยวกับการรักษาศีล ๕ ให้มากขึ้น เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องและสามารถนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้ ดังจะเห็นว่าผลการวิจัยพบว่าศีลข้อที่ ๔ เว้นจากการพูดเท็จ ประชาชนมีการรักษาปฏิบัติได้ในระดับที่ต่ำ ซึ่งอาจจะไม่ได้มาจากการพูดเท็จอย่างเดียว มีการพูดคำหยาบ ด้วยเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้น วัด หรือ องค์กรทางศาสนาควรจัดรูปแบบกิจกรรมส่งเสริมศีลธรรมหรือศีลธรรมรงค์กำหนดแนวปฏิบัติให้สอดคล้องกับการรักษาศีล

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

๑. ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่นๆ ที่อาจส่งผลต่อการรักษาเบญจศีลของพุทธศาสนิกชนในชุมชนวัดนารายณ์ประดิษฐ์ กรุงเทพมหานครเพื่อให้ได้แนวความคิดที่หลากหลายครอบคลุมความเป็นจริงมากยิ่งขึ้น

๒. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบกับกลุ่มตัวอย่างในหลายเขตพื้นที่เพื่อเปรียบเทียบให้เห็นความแตกต่าง และเป็นกรณีศึกษาในการส่งเสริมศีลธรรมแก่ประชาชน